

Un dels fets que, sens dubte, influeix més en el canvi demogràfic que es produeix a les Illes Balears és el fenomen migratori. D'aquesta qüestió en sap molt el delegat del Govern, Miquel Ramis, ja que l'organisme que dirigeix és la primera porta on han d'anar a tocar els immigrants per poder regularitzar la seva estada. Ramis defensa el dret dels éssers humans, siguin d'on siguin i vinguin d'on vinguin, a guanyar-se la vida de manera digna i honrada. En canvi, és ferm partidari d'endurir les condicions d'estada a Espanya dels immigrants que cometin delictes, encara que comprèn que per a molts d'ells no hi ha una altra sortida que les feines marginals per tirar endavant mentre que tramiten els seus papers.

Reptes d'un nou horitzó social

Juanjo Sánchez

-Si tenim en compte que a Balears hi ha uns recursos naturals especialment limitats, sobretot per mor de la insularitat, el fet que la població augmenti de forma important, en part per l'arribada massiva d'estrangers, pot convertir-se en un problema seriós a curt termini?

-Vegem, evidentment la premissa que Balears, per les seves circumstàncies geogràfiques, té uns recursos limitats, és absolutament certa. És evident que la nostra condició física fa que per determinats aspectes com el terri-

tori, els recursos naturals, fins i tot m'atreveria a dir pel que és tot l'entorn marítim, estiguem limitats. Crec que tot això és un element més de la nostra condició, però a més de ser un factor que ens limita és una de les nostres característiques amb avantatge. En aquest sentit, el fet de ser illes fa que Balears tenguin un avantatge des del punt de vista turístic. Home, jo no m'atrevesc a dir si en aquest moment, des del punt de vista de demografia, estam al límit màxim que podem suportar. Jo crec que el límit màxim demogràfic de qualsevol regió està íntima-

ment lligat a les seves infraestructures, és a dir, el límit màxim estarà, sense cap dubte, on les infraestructures no puguin ser capaces de donar servei als ciutadans que habiten una determinada regió. Per tant, jo el que em preguntaria és si les infraestructures que en aquests moments tenim a Balears són suficients per donar el servei als ciutadans que hi viuen i si hi ha capacitat de creixement, tant en infraestructures com en població. Si la resposta és que sí, si tenim possibilitats de millorar les nostres infraestructures i donar millor servei als ciutadans, segurament podríem dir que podem créixer un poc. Si deim que les nostres infraestructures estan col·lapsades i per tant no tenim capacitat de donar servei als ciutadans, com carreteres, aigua, residus, de tot, llavors haurem de dir que, efectivament, val la pena que ens plantejem el creixement.

QÜESTIÓ ECONÒMICA

-En aquest sentit, creu que la manca de recursos ambientals, traduïda en una manca de sòl i en un augment del preu de l'accés a l'habitatge, fa que moltes persones desfavorides, com ara els immigrants, ho tinguin més difícil?

"El límit màxim demogràfic de qualsevol regió està íntimament lligat a les seves infraestructures, és a dir, el límit màxim arribarà quan les infraestructures no puguin ser capaces de donar servei als ciutadans que habiten una determinada regió"

-Aquest tema és una moneda de dues cares, però no deixen de ser dues cares diferents. Per a mi, el creixement demogràfic és bàsicament una qüestió de serveis, i sens dubte un tema mediambiental. La immigració és, crec, una qüestió econòmica, són coses distintes. Esgotar els recursos naturals d'aquesta comunitat, col·lapsar les infraestructures d'aquesta comunitat, pot tenir com a conseqüència una incidència en el seu entorn ecològic.

Quant a la immigració, crec que amaga l'evident i absolutament legítima necessitat que tenen aquestes persones d'aconseguir uns nivells de benestar millors que els que tenen en aquests moments a la seva terra. Sinó, crec que molt poca gent deixaria el seu país. Per tant, hi ha un substrat, des del meu punt de vista molt important, econòmic. Llavors, Balears en aquest sentit és evident que suposa un pol d'atracció per a la immigració, perquè té un nivell econòmic important. És a dir, hi ha volum, hi ha negoci, hi ha moviment de capitals i per tant les Illes són un pol d'atracció d'immigració. Això fa que, a la vegada, el nivell de vida de les Balears sigui probablement més elevat que el d'altres regions espanyoles i que, evidentment, el que són necessitats bàsiques: alimentació, habitatge i d'altres, siguin més cares

Miquel Àngel Ramis Socias va néixer l'any 1958 a la localitat mallorquina de Muro. Casat i amb tres fills, és llicenciat en dret. La seva trajectòria política comença a la localitat d'Alcúdia, d'on va ser batle des de l'any 1995 al 1999. Del 1997 al 1999 va compaginar durant quatre anys el seu càrrec de batle amb el de conseller de Medi Ambient. El 4 de febrer del 2003 va ser nomenat delegat del Govern Central a les Illes Balears.

a Balears que a altres llocs. Clar, això és l'ou i la gallina, això significa que els immigrants també s'han de veure sotmesos a un nivell de vida i a un cost de vida més alt que el que tendrien a altres regions, això és un problema. Però, clar, és que ells són immigrants i són aquí perquè cerquen aqueix benestar econòmic, aqueix moviment de capitals, aqueixa activitat, que és la que els permet obtenir llocs de feina que ells creuen a un moment donat rendibles, malgrat no sigui la solució. Francament, és que jo crec que tot forma part del mateix entorn, és el mateix problema.

-Segons les estadístiques, Balears és la comunitat on més ha augmentat la població d'origen estranger, com s'ha d'interpretar aquesta realitat?

-Aquest és un tema que s'ha de tenir en compte, perquè crec que Balears a més d'un tradicional punt de recepció de visitants estrangers és un punt de destinació d'aquestes persones com a residents, estrangers que no només vénen de turisme sinó per residir a les Illes. Per tant, en aquest sentit s'ha d'afegir al fet de la immigració econòmica, de gent que cerca un lloc de feina i un major benestar des del punt de vista econòmic, la gent que en un moment donat, gent que ja coneixia les Balears perquè hi havia estat de vacances, ha establert la seva segona residència a les Illes, o fins i tot la residència per a la seva jubilació, són ciutadans europeus que han fet de Balears la seva primera residència. Aquest és un fet, jo crec que a Balears el pes de la població estrangera serà cada vegada més important, però bé, si deim que tenim una Europa sense fronteres, una Europa de portes obertes, crec que no tendria molt de sentit criticar el fet que, efectivament, Balears sigui per a Europa una segona residència, crec que és una cosa que hem d'acceptar amb absoluta naturalitat i que d'alguna manera fins i tot té, sens dubte, aspectes positius, igual que la immigració. L'aportació que puguin fer, a part de l'econòmica i el seu esforç personal, l'aportació social, l'intercanvi de cultures, crec que té aspectes molt positius.

IMMIGRACIÓ I DELINQUÈNCIA

-L'important canvi que es viu respecte del tradicional origen de la població de les Illes, creu que pot arribar a crear qualche tipus de problemàtica, no ja ambiental, sinó fins i tot social o cultural?

-Home, el fenomen de la immigració, el fenomen de l'estrangeria en general, no és un fenomen que pugui analitzar-se des d'un punt de vista aïllat. Té connotacions positives i negatives, sense cap dubte. Entre les positives hi ha l'aportació econòmica que en un moment donat pugui fer un immigrant amb el seu esforç personal a la nostra societat. És evident que en aquest moment hi ha determinades necessitats socials que es cobreixen en gran part amb mà d'obra immigrant. És evident, almenys per a mi, que l'aportació cultural que puguin fer els immigrants, la mescla i les diferents formes d'entendre la vida, enriqueixen qualsevol regió, en aquest cas Balears. Ara bé, la immigració té altres aspectes negatius. La gent que emigra, normalment no és la gent que té la millor situació econòmica, cultural i d'educació al seu país, sol ser la gent que té més dificultats al seu país. Per tant, no parlem de la gent que més fàcilment pot integrar-se, sinó que és gent que normalment ha hagut d'emigrar perquè no ho

ha tengut fàcil al seu país, i per tant en algunes ocasions són ciutadans que poden ser conflictius. És evident també que tot el tràmit administratiu de la immigració, que és molt llarg, molt complex i molt complicat, fa que durant un temps els immigrants estiguin aquí sense tenir possibilitats d'accedir a les vies laborals de contractació normals, alta a la Seguretat Social, contracte laboral... i es veuen abocats moltes vegades al que és economia paral·lela o economia submergida, que fa que a un moment donat hi pugui haver intents d'explotació d'aquests immigrants per part d'empresaris malànimes. Es poden produir problemes, problemes que moltes vegades poden ser provocats, perquè molts d'aquests immigrants no poden entrar dins les vies de treball normals i han d'entrar en l'economia marginal i fer treballs marginals, i aquí sí que hi pot haver una relació entre el que és la marginalitat, la realització de treballs marginals, i la delinqüència, no una relació entre immigració i delinqüència. Els immigrants a vegades es veuen abocats a aquesta marginalitat, que pot conduir a cometre delictes, i evidentment és possible que en aquests circuits es puguin produir tensions. En qualsevol cas, el que jo tenc molt clar és que una cosa és el problema de la immigració i un altre el problema de l'estrangeria, és a dir, la documentació que s'ha de donar als immigrants.

La immigració és un problema que afecta tot el món occidental, tots els estats d'Occident que són els que han de donar la possibilitat que la gent que es veu circumstancialment en la necessitat d'emigrar pugui guanyar-se la vida amb certa comoditat al seu propi país. Si no arreglam això, sempre hi haurà immigració. L'estrangeria és una altra cosa, l'estrangeria és aconseguir des del punt de vista administratiu que aquests immigrants tinguin papers en un determinat país, són dues coses absolutament distintes.

-Precisament, una cosa que es vincula amb molta facilitat al fenomen de la immigració és la delinqüència. Precisament, l'índex de delinqüència a Balears ha augmentat en els darrers anys. Què pensa vostè de la relació que hi pugui haver entre immigració i augment de la inseguretat ciutadana?

-Bé, el fet cert és que a Balears segueix en augment el percentatge de detinguts de nacionalitat estrangera. Les xifres ens indiquen, per exemple, que de les detencions per infraccions penals, l'any 2002 un 31% corresponia a ciutadans d'origen estranger, comunitaris i no comunitaris, mentre que aquest any ja és el 38,13%. Cada any augmenta el percentatge d'estrangers que són detinguts per infraccions o delictes penals. Per què?, també va en augment el percentatge de la població estrangera resident a Balears, sens dubte, això també hi té a veure. Jo crec que relacionar directament immigració i delinqüència és una errada, una errada i a més una satanització del fenomen de la immigració, una satanització amb la qual estic en absolut desacord. Sí que és veritat que el fet que l'immigrant, en la majoria dels casos, estigui aquí tramitant els papers fa que durant prou temps es trobi en una situació d'estada il·legal, i en aquesta situació no pot tenir accés a les vies de treball habituals i normals, contracte de feina, alta a la Seguretat Social, i tota una sèrie de controls per part dels jutjats del social. Llavors, l'immigrant que es troba en aquest tràmit de legalització ha d'acudir per a la seva subsistència a vies marginals de treball. Evidentment, és molt més fàcil que intentin explotar-lo en aquestes vies que no si tengués les vies normals de feina. I també és evident que quan un es troba en economia i feines marginals, d'aquesta marginalitat a la delinqüència hi ha una passa que és molt més propera que per a qualsevol altra persona en situació regular. És cert que entre marginalitat i delinqüència hi ha una rela-

ció i que entre marginalitat i immigració hi ha una altra relació, però establir una relació directa entre immigració i delinqüència em sembla una errada, crec que no és correcte, perquè el que és evident és que entre els mateixos immigrants, igual que entre els nacionals, hi ha bona gent i mala gent, hi ha de tot. Augmenta la població estrangera, gairebé un 10% de la població de Balears és estrangera, en canvi el percentatge de detinguts estrangers és del 38%. Aquesta estadística crec que es deu precisament al fet que en comptes de tramitar els papers des del

país d'origen i després venir aquí quan tenen treball, doncs les passes per a la tramitació s'inverteixen i això fa que aquesta gent sigui terreny adobat per a qui tracta d'aprofitar-se'n i per a qui tracta de treure un benefici personal damunt l'immigrant.

"La immigració amaga l'evident i absolutament legítima necessitat que tenen aquestes persones d'aconseguir uns nivells de benestar millors que els que tenen en aquests moments a la seva terra"

ESTABILITAT SOCIAL

-Les darreres dades sobre l'atur són pitjors que les d'anys enrere. Tot i així, encara és capaç l'economia de les Balears d'absorbir una mà d'obra estrangera que continua arribant massivament? Es pot arribar a un desequilibri social per aquest motiu?

-Sens dubte és molt important mantenir l'equilibri entre la capacitat de creació de llocs de feina i la demanda i l'entrada de persones que vulguin optar a ocupar aquests

llocs de feina. Ser capaços de mantenir aquest equilibri és summament important, perquè efectivament aquí ens podem jugar el futur de l'estabilitat social de la nostra terra. Jo he de dir que en aquest moment a Balears continuen entrant devers 3.500 expedients d'estrangeria mensualment. Llavors, no ha baixat gens en absolut el volum de tramitació d'expedients respecte de l'estrangeria. Hem de pensar que si bé és veritat que durant els mesos d'abril o maig, quan comença la temporada turística, hi ha llocs de feina, en aquests moments en què la temporada gairebé finalitza, continuen entrant expedients d'estrangeria. Crec que això és constatar un fet, és evident que tampoc no tots aquests expedients tendran una aprovació, no a tots se'ls podrà donar permís de treball i de residència, però també és evident que el problema social es crea quan un senyor que és aquí a Balears, no té permís de treball ni de residència, se li denega la seva petició i aquest senyor ha de marxar. Llavors, aquí només hi ha dues opcions, una és que quedi i l'altra que judicialment se l'obligui a retornar al seu país. Aquí ens trobam ja amb un problema de seguretat ciutadana o policíaca, un senyor que es troba en una estada il·legal i que per tant ha de retornar al seu país. Sens dubte, si en els propers mesos, en els propers anys, continua entrant i entrant gent a la qual no es pot autoritzar un permís de treball i de residència perquè no reuneix les condicions, és possible que tinguem un problema creat en aquesta comunitat o en aquesta nació. Abans li deia que el problema de la immigració no pot ser un problema local de Balears o fins i tot d'Espanya, ha de ser afrontat des de la totalitat de països del Primer Món davant els països del Tercer Món, perquè a aquesta gent se li ha de donar la possibilitat que pugui guanyar-se amb certa garantia i seguretat la vida en el seu mateix lloc d'origen. Mentrestant, jo tenc absolutament clar que tots els immigrants estan legitimats clarament per intentar aconseguir fora del seu país un nivell de vida i un nivell de benestar que no tenen allà. És a dir, és molt humà i molt legítim que ho intentin.

ESTRANGERIA

-Quants d'immigrants estima la Delegació del Govern a Balears que es podrien trobar de manera irregular a les Illes?

-A Balears és difícil fer una estimació. Jo li puc dir que en aquests moments tenim a estrangeria devers 30.000 expedients pendents de resoldre. Evidentment, hi ha persones que en un moment donat tenen obert més d'un expedient, per tant no és que siguin exactament 30.000 persones. És molt difícil fer una estimació, però bé, com li deia abans, no totes les persones a les quals se'ls denega el permís de treball i de residència immediatament són expulsades. Llavors, és possible que hi hagi gent que sigui aquí, a Balears, sense tenir un expedient en marxa i en estada il·legal. Jo crec que podríem parlar de devers 30.000, però bé, no deixa de ser una estimació, a partir del que tenim en aquests moments en tràmits a estrangeria.

-Crec que és difícil que les lleis es puguin adequar un poc més a la realitat quan parlem d'immigració?

-Efectivament, aquest és un dels problemes d'estrangeria. La Llei d'estrangeria preveu que un senyor que vol

La immigració il·legal disminueix un 50% a la Mediterrània

El comandant en cap de la divisió europea de l'OTAN, James Jones, anuncia aquest estiu a Palma que la immigració il·legal s'ha reduït en un 50% a l'oest de la Mediterrània. Aquest resultat és una conseqüència de l'operació de vigilància preventiva que l'OTAN ha desenvolupat durant sis mesos des de principis d'any. Aquest desplegament s'ha centrat en la recerca d'armes de destrucció massiva i terroristes i en la detecció de contraban i narcotràfic a la Mediterrània oriental i occidental, segons va explicar James Jones, qui es va reunir amb la vicepresidenta del Govern, Rosa Estaràs.

El cap de la divisió europea de l'OTAN afirmà també que a Mallorca "no cal més seguretat", ja que durant la missió s'ha desplegat un "mantell de seguretat" que ha estat imperceptible per als ciutadans i els turistes. Tot i així, el seu efecte ha estat "profund" per a l'economia i la seguretat de les Balears i per al conjunt de les regions de la Medi-

terrània, segons va dir. El responsable de les forces de l'OTAN a Europa expressà el seu orgull pel resultat obtingut en l'actuació militar que, si es repeteix, utilitzarà els mateixos mitjans. També va manifestar que "és possible" que la immigració il·legal influeixi en la capacitat de moviment de les xarxes terroristes. Qualque vegada s'ha detectat alguna embarcació amb càrrega humana amb destinació a les Illes, encara que s'han interceptat abans d'arribar a port, però no es tracta d'un trànsit molt usual, segons el delegat del Govern a Balears. Així doncs, Miquel Ramis ressalta que la immigració que arriba per mar de manera irregular "no és un fet de vital importància, ja que els nostres immigrants no entren amb pasteres, sinó bàsicament des de l'aeroport i el port. És gent que accedeix via Madrid o Barcelona des de fora i que després passa a Balears, però després d'haver entrat en territori nacional per la Península, normalment amb visat turístic", explicà Ramis.

vern i el mateix Govern central el que han de fer és acatar-la i mostrar el màxim respecte per la decisió judicial, i si no hi estam d'acord, com efectivament així és en alguns casos, recórrer-la. És veritat que qualque cas d'estada il·legal ha estat sancionat directament amb l'expulsió, i alguns tribunals han dit que pot semblar excessiu, quan també hi ha la possibilitat d'imposar una multa de 6.000 euros a l'estranger que es troba en estada il·legal. És evident que per a qui és irregularment aquí, posar-li, i pensar que es podrà cobrar, una multa de 6.000 euros és ser un tant optimistes. Jo entenc que, en un moment donat, es digui que no cal sempre anar a la sanció que és més greu per a l'immigrant, el que passa és que la realitat va per un altre camí, és a dir, pensar que aconseguirem cobrar una multa de 6.000 euros a un senyor que es troba il·legalment aquí i que per tant la sanció serà la solució a l'estada il·legal... no és un criteri que jo comparteixi, en tot cas és un criteri que jo respect, però que no compartesc, perquè crec que és molt més pràctic i té més possibilitats per ser una solució en un moment donat fer complir una sanció mitjançant l'expulsió que no mitjançant la multa. En qualsevol cas, sí que vull aclarir que a un percentatge molt alt dels expedients d'expulsió, pràcticament el 90% dels casos, s'ajunta una altra circumstància de caràcter delictiu. És a dir, s'expulsen molt poques persones només per estada il·legal; quan hi ha una expulsió sempre és perquè hi ha hagut una identificació i una detenció per un acte que podria ser delictiu. Llavors, crec que això val la pena aclarir-ho, perquè pot semblar que a aquest senyor, pel senzill fet de ser aquí de forma il·legal se l'expulsa... i, no. Normalment, en la majoria dels casos, a un senyor se l'expulsa quan a una estada il·legal, a més, afegeix actes hipotèticament delictius. Jo, el que pens sobre l'estrangeria és que s'han d'establir uns controls importants que afavoreixin la immigració legal i penin molt i molt la immigració il·legal. Llavors, crec que l'únic sistema és aquest, establir que qui vulgui de veritat venir a fer feina i a guanyar-se la vida honestament a Espanya ho tenguí més fàcil i qui vulgui venir a delinquir a Espanya ho tenguí més difícil. No veig una altra solució. Insistec, la immigració no és un problema d'Espanya ni és un problema de Balears, la immigració és un problema econòmic que pertoca a la població occidental o del Primer Món front la població del Tercer Món, per la qual cosa fins que no facem possible que tot el món pugui guanyar-se el pa al seu propi territori, el pa i un nivell de vida digne, hi haurà moviments migratoris.

venir a fer feina a Espanya tramiti des del seu país el permís per venir. I això té un sentit, jo diria que lògic, la realitat el que ens ensenya és que un senyor ve aquí, entra amb visat d'estranger, en el millor dels casos, o il·legalment en el pitjor dels casos, i quan és aquí tramita el permís de feina. Llavors, el tramita des d'aquí, des d'una estada il·legal. Clar, això provoca que durant tot el temps que dura la tramitació aquest senyor estigui aquí en estada il·legal i a més acreditada, perquè clar, ha de venir a presentar documentació. Llavors, això també provoca que, donat que l'expedient d'estrangeria és previst que es faci des del país d'origen i no des d'Espanya, aquests estrangers quan reben, a la fi, l'obtenció del permís de feina es vegin obligats a viatjar al seu país per visar l'oferta de feina, que d'haver-la tramitat al seu país, no hauria tenguut cap problema, però com que es troba a Espanya l'obliguem a sortir per tornar a entrar. Clar, el que és lògic, el que pareix més normal, encara que no succeeix així, és que l'expedient d'estrangeria d'un senyor que vol venir a fer feina aquí es tramiti abans de venir, no quan ja és aquí.

SANCIONS

-Recentment hi ha hagut decisions judicials que han suspès expulsions d'immigrants en situació irregular al nostre territori. Tant es pot flexibilitzar la interpretació de la Llei d'estrangeria?

-Davant una sentència d'aquest tipus, el delegat del Go-

"Que Balears sigui per a Europa una segona residència, crec que és una cosa que hem d'acceptar amb absoluta naturalitat i que d'alguna manera fins i tot té, sens dubte, aspectes positius, igual que la immigració"